

S Ø K E L Y S P Å
M A R K E D S M E L D I N G E N

EN OPPMARSJ AV DATA I FAVØR AV MEDLEMSKAP

Av Gunnar Garbo
(Dagbladet 25.3.72)

Distribuert av Folkebevegelsen mot EEC
Olav Trygvasons gt 3, Tlf 20216
Postboks 916, Trondheim

Da regjeringen Bratteli trådte til for vel et år siden, gav den følgende erklæring om markedssaken: "Regjeringen vil aktivt bidra til at det norske folk får pålitelige og allsidige informasjoner, der alle sider av spørsmålet blir belyst". Spesielt handelsminister Kleppe, som mange ganger selv har vist stor evne til å oppfatte politiske motstanderes argumenter og gå inn på en fordomsfri drøftelse for og imot, har understreket betydningen av en saklig vurdering av alle de hensyn som spiller inn ved avgjørelsen av norsk medlemskap. Ut fra disse uttalelser var det grunn til å imøtese regjeringens markeds melding med en viss forventning. Her ville man kanskje få en samlet avveining både av argumentasjonen for norsk medlemskap og av viktige motforestillinger.

På denne bakgrunn er det en skuffende overraskelse å lese St.meld. nr. 50 Om Norges tilslutning til De Europeiske Fellesskap.

I k k e m o t f o r e s t i l l i n g e r

I dette dokument forekommer nesten ikke motforestillinger. Noen få steder kan man finne faktiske opplysninger som taler mot medlemskap, som f.eks. at næringsmiddelindustrien vil få en gunstigere konkurranse-situasjon ved en handelsavtale. Men dette er unntak som bekrefter hovedregelen: en massiv oppmarsjering av data og vurderinger som ensidig favoriserer medlemskaps-løsningen.

Typisk for framstillingsformen er bruken av antakelser, hypoteser og beskrivelsen av muligheter som vil åpne seg. Det skal godt gjøres å finne eksempler på erkjennelsen av at vi muligens også vil få ulemper som følge av medlemskap i EF. Når man beskriver hvordan Fellesmarkedet kan komme til å utvikle seg, hvilken politikk som kan bli ført der og hvilke muligheter som åpner seg for norsk medvirkning, er det nesten bare gunstige, positive, ønskelige utsikter som skisseres. Ukebladene ynder å bruke uttrykket drømme-reiser. Skulle man tro St.meld. nr. 50, må det være en slik ferd Norge gir seg ut på til Brussel.

V e r d i f u l l e m å l

Et trekk som stadig går igjen, er beskrivelsen av hvilke verdifulle mål den norske regjering akter å gå inn for å få gjennomført i fellesorganene dersom Norge blir medlem.

Samtidig hevdes det at vår egen handlefrihet i realiteten ikke blir innskrenket. Er disse tankelinjer logisk forenlige? Er det bare Norge som skal påvirke de andre, og de andre ikke oss? Eller er det slik at bare krefter som er forenlige med norske grunnverdier har gjennomslagskraft i denne drømmeverdenen? La meg gi et par eksempler.

Flere steder nevner man beroligende enstemmighetsregelen, som oppgis å være en betryggelse for Norge. "Utviklingen har gått i retning av økt innflytelse for det enkelte medlemsland ..", heter det i den forbindelse i sammendragskapitlet. Noen få linjer lenger nede blir det pekt på at de små land i EF presser på for økt overnasjonalitet, som vil "øke mulighetene for de små lands innflytelse". Her kan man ikke bebreide regjeringen at den bare opererer med ett alternativ. Men enten det går den ene vei eller den andre, enten det blir overnasjonalitet eller ikke overnasjonalitet, vil det i begge tilfeller være betryggende for Norge!

S p r å k b r u k e n

I kapitlet om samfunnstyring og demokrati heter det at regjeringen "vil vurdere eventuell overføring av deler av myndighet til overnasjonale organer ut fra om denne vil bety en effektivisering og demokratisering av samfunnstyringen". Legg merke til språkbruken: "vurdere", "eventuell".

Både her og andre steder tales det om suverenitetsavgivelse er noe som vesentlig vil - eventuelt - kunne finne sted i framtida. Og som vi da kan vurdere.

Men hva med den myndighetsoverføring som finner sted ved tiltredelsen? Innebærer det "en effektivisering og demokratisering av samfunnsstyringen" at vi gir fra oss retten til ved norsk lov å hindre oppkjøp av aksjemajoriteten i norske bedrifter? Eller er det en "effektivisering av samfunnstyringen" når vi gir fra oss den adgang vi i dag har til å regulere kapitalbevegelsene ut og inn av landet?

Mener man at vi på områder som disse ikke gir fra oss "større myndighet til de felles organer enn nødvendig for å løse de problemer som best kan behandles på fellesskaps basis"? Vil man virkelig hevde at det bare er en "formell suverenitet" vi mister i slike saker"?

+++++

+ + + + +

Tidene forandrer seg

Tidene forandrer seg, sa byfogden, han ble vekter, het det i et gammelt ordtak, og det passer særlig godt på Europabevegelsens Franz Josef Strauss, som Dagbladet så treffende kaller Haakon Lie.

Arbeiderpartiets pensjnerete generalsekretær, nå stor skogeier i Østerdalen og Europabevegelsens daglige leder, skyr i sin kamp intet middel når det gjelder å rakke ned på motstanderne av norsk medlemskap i EF. En av hans siste salve lyder:

"Jeg kjenner disse gutta som står på torget og skriker nå om dagen - Kalheim og de andre. Det er folk vi har slåss mot mange ganger før. Nå opptrer de tilmed i bunad!

Lloyd George sa en gang at hans verste fiender var hans tidligere taler. Når ens hukommelse rekker så kort som Haakon Lies, burde en imidlertid være særlig varsom med å slenge om seg med nedsettende uttalelser om andre. På - om noen - har vel i de første tyve årene etter 1945, oftere stått på torvet og skreket enn Haakon Lie vår dengang vel største demagog. Og ennå lever mange som ikke har glemt det kjempestore demonstrasjonsmøtet som Arbeiderpartiet og fagbevegelsen fikk i stand på Youngstorvet i august 1963 etter at regjeringen Gerhardsen kort forut hadde fått mistillitsvotum i Stortinget i den berømmelige Kings Bay-saken. Hovedtalerne på dette møtet - hvor tonen var meget aggressiv - var Einar Gerhardsen og - ja, hold Dem fast - Ragnar Kalheim. Da var han god nok. Haakon Lie burde skamme seg!

Dagbladet 13.4.72 Arne J Wiik

+ + + + +